

1. UVOD

Uspjeh u bilo kojoj kineziološkoj aktivnosti, pa tako i u fudbalskoj igri, zavisi od velikog broja antropoloških karakteristika i sposobnosti koje su međusobno povezane. Važnost uticaja pojedinih karakteristika za postizanje uspjeha u igri je različit. Sigurno je da će postići bolje rezultate onaj pojedinac kod koga su ti odnosi optimalni. Među faktorima koji pojašnjavaju antropološki status igrača i značajno utiču na njegov uspjeh svakako da posebno mjesto zauzimaju: motoričke i situaciono motoričke sposobnosti, morfološke karakteristike, nivo ovladanosti elementima tehnike fudbalske igre, kognitivne i konativne odlike, motivacija, sociološki status i drugi. Svakako da među tim faktorima značajno mjesto zauzima i trening kao **transformacioni proces**.

Ta višedimenzionalnost antropološkog statusa, zahtijeva cjelovit pristup istraživanja u kineziološkom prostoru, što predstavlja posebnu teškoću. Međutim, bez obzira na to za dalja istraživanja nužni su veći naponi, jer je sasvim jasno da će se dosadašnja praksa koja se oslanja na opažanja i empirijska iskustva nadograditi sa rezultatima naučnih istraživanja i tako smanjiti prihvatanje uspjeha po zakonima slučaja. Mišljenja smo da su takođe i parcijalne studije posebnih podistema antropološkog statusa korisne i značajne za naučni doprinos rješavanja ovog problema.

Fudbal kao sport pripada grupi polistrukturalnih acikličnih kretanja sa najvećim stepenom kompleksiteta. To je sport koga karakterišu raznovrsne i brojne složene dinamičke kineziološke aktivnosti u kojima pored acikličnih ima i cikličnih kretanja, a koja se izvode u varijabilnim situacijama, sa i bez lopte, u uslovima neposrednog i posrednog ometanja od strane protivničkih igrača i međusobne saradnje saigrača.

Tako složene aktivnosti treba realizovati u otežanim uslovima, na jednoj strani prostorno i vremensko ograničenje, a na drugoj strani tijesna međusobna povezanost kako sa igrom u cjelini tako i sa pravilima igre.

Očigledno je da se radi o jednoj veoma složenoj kinezološkoj aktivnosti, gdje u uslovima igre, svaki učesnik pri rješavanju određenih zadataka i situacija mora koristiti sve svoje sposobnosti.

Fudbal kao igra, doživio je veliku atraktivnost i popularnost u svijetu jer ga igraju mladi i stari, muškarci i žene na svim kontinentima. Svakako da su njegovom brzom razvoju značajno doprinijela naučna istraživanja koja su imala za cilj utvrditi sve faktore koji utiču na uspješnost u fudbalskoj igri. Najveći broj istraživanja je uglavnom rađen na vrhunskim

fudbalerima. U Bosni i Hercegovini je mali broj istraživanja koji su tretirali mlađe uzrasne kategorije.

Zbog te činjenice, ovo istraživanje treba da podstakne i druge istraživače na istraživanje da na naučnoj osnovi doprinesu uspješnijem rješavanju problema trenažne tehnologije u radu sa mladim fudbalerima, selekciji mladih fudbalera, te planiranju i programiranju trenažnog procesa kao i da se ukaže na metodološki pristup rješavanju nekih problema u ovoj oblasti.

Vjerovatno će na uzorku pionira - fudbalera koji su obuhvaćeni ovim istraživanjem biti određenih nedostataka, u smislu odabira i selekcije u fudbalskoj igri, pa treba pokrenuti aktivnost u smislu masovnosti jer je masovnost osnova dobre selekcije. Iz tih razloga, svaka, pa i parcijalna istraživanja, doprinijeće uspješnom rješavanju ove problematike. Nadamo se, da će ovi rezultati, u ovom istraživanju, bar malo pomoći u rasvjetljavanju problema transformacija motoričkih sposobnosti, morfoloških karakteristika kao i mogućnosti usvajanja i usavršavanja tehničkih elemenata fudbalske igre.